

Wiad. entomol. Pozna 2004, 23, Supl. 2: 111-113.

Chrząszcze z rodzaju *Donacia* (Coleoptera, Chrysomelidae) rzeki Krutyni na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego
Leaf Beetle of the Genus *Donacia* (Coleoptera, Chrysomelidae) of Krutynia River in the Mazurian Landscape Park

OLEG ALEKSANDROWICZ, DAWID MARCZAK

Katedra Zoologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
ul. Oczapowskiego 5, 10-957 Olsztyn.

ABSTRACT: In north-eastern Poland (EE25, EE34, EE35) the *Donacia* fauna was investigated using netting and by hand at 11 sampling sites in Krutynia river (Mazurian Landscape Park). The research resulted in collecting 241 specimens of *Donacia* belonging to 12 species (about 63% of Poland's fauna). They include some rare species: *D. malinovskyi* AHRENS, 1810 and *D. sparganii* AHRENS, 1810. Six species are listed in region for first time.

KEY WORDS: *Donacia*, *Chrysomelidae*, Mazurian Landscape Park, Krutynia River.

Wstęp

Entomofauna Mazurskiego Parku Krajobrazowego nie była systematycznie badana. Ten obszerny teren jest bardzo różnorodny, z bogatą siecią hydrograficzną. Unikatowym pod względem przyrodniczym jest rzeka Krutynia. Na podstawie badań Inspektoratu Ochrony środowiska (2002) rzeka ta na prawie całej swej długości - 99,9 km należy do II klasy czystości. Jako typowa rzeka nizinna o charakterze leśnym, tworzy ona wiele rozlewisk porośniętych szuwarami. Chrząszcze amfibiologiczne, do których należą przedstawiciele rodzaju *Donacia* nie były wcześniej badane w Polsce wschodniej. Jednym z nielicznych opracowań w kraju jest notatka PIETRYKOWSKA, STANIEC (1997) dla Poleskiego Parku Narodowego.

Materiał i metody

Badania były prowadzone w czerwcu i lipcu w latach 1999-

2001. Chrzyszczce były zbierane na upatrzonego z linii rolin pływających oraz czerpakowaniem z rolin szuwarowych. Próby były pobierane na 11 stanowiskach: w okolicy wsi Krutyni (EE25), Rosochy, Ukty (EE34), Nowego Mostu, Iznoty (EE35), dwa punkty zlokalizowane w okolicy wsi Wojnowo (EE34) oraz na terenie rozlewiska (EE34, EE35) rzeki pomiędzy miejscowościami Ukta i Nowy Most, przebadano także dwa jeziora: Gardyńskie i Malinowe (EE35). Odłowiono 241 osobników należących do 12 gatunków.

Wyniki

Stwierdzono występowanie następujących gatunków: *Donacia bicolor* ZSCHACH, 1788, *Donacia cinerea* HERBST, 1784, *Donacia davipes* FABRICIUS, 1792, *Donacia crassipes* FABRICIUS, 1775, *Donacia dentata* HOPPE, 1795, *Donacia impressa* PAYKULL, 1799, *Donacia malinovskyj* AHRENS, 1810, *Donacia semicuprea* PANZER, 1796, *Donacia simplex* FABRICIUS, 1775, *Donacia sparganii* AHRENS, 1810, *Donacia versicolore*a (BRAHM, 1790) i *Donacia vulgaris* ZSCHACH, 1788.

Pod względem zoogeograficznym dominowały elementy eurosyberyjski -72%, pozostałe gatunki reprezentowały elementy europejski (13%) oraz palearktyczny (15%).

Masowymi gatunkami okazały się: *D. dentata* i *D. crassipes*. Często występowały: *D. semicuprea*, *D. sparganii*, *D. vulgaris* oraz *D. davipes*. Najmniej odłowiono *D. versicolore*a i *D. simplex*.

Siedliskami najbogatszymi w gatunki okazały się rozlewiska Krutyni w okolicy Ukty oraz na pasie między Uktą a Nowym Mostem. Odnotowano tam wszystkie 12 gatunków oraz odłowiono najwięcej osobników. Najuboższe w gatunki są odcinki rzeki z szybkim nurtem i brakiem rozlewisk, z ubogą bazą pokarmową. Najuboższym siedliskiem był odcinek rzeki w okolicy wsi Iznoty, mający typowo letni charakter z zacienionymi brzegami, gdzie odłowiono tylko dwa gatunki: *D.*

dentata i *D. vulgaris*.

Stwierdzono 6 gatunków nowych dla Krainy Pojezierze Mazurskie (Burakowski et al., 1990): *D. dentata*, *D. impressa*, *D. malinovskyj*, *D. simplex*, *sparganii* i *D. versicolorea*.

Dyskusja

Na uwagę zasługuje fakt stwierdzenia na tak ograniczonym terenie 12 tunków z rodzaju *Donacia* z pośród 19 gatunków występujących w Polsce (BURAKOWSKI i in. 1990), co stanowi 63 % fauny krajowej. Taka znaczna różnorodność gatunkowa może świadczyć o bardzo dużych walorach przyrodniczych rzeki Krutyni. Monitoring różnorodności w obrębie rozlewisk może stać się elementem planów ochronnych badanego terenu.

PI MIENNICTWO

BURAKOWSKI B., MROCKOWSKI M., STEFANIAK J. 1990: Kat. Fauny Pol., Warszawa, 23, 16: 1-279.

PIETRYKOWSKA E., STANIŃSKI B. 1997: *Donaciinae (Coleoptera, Chrysomelidae)* zebrane w Poleskim Parku Narodowym. Wiad. entomol., 16, 2: 117-118.

Raport o stanie środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego w latach 1999-2000 - Część II - rok 2000. Biblioteka Monitoringu środowiska, Olsztyn 2002. 244 ss.